

11

19. mars

Brjef stjórnarráðsins til lögreglustjórnanna um nákvæmt eftirlit með því að skjöl skipa sjeu í lagi.

Stjórn utanríkismálanna hefir aftur og aftur vakið máls á því að skipstjórar, sem frá útlendum höfnum fara til Íslands, láti oftlega hjá líða að láta hlutaðeigandi konsúla rita á vöruskrá skipsins vottorð það, er fyrirskipað er í 8. gr. í tilskipun 15. apríl 1854, af því að þegar hingað komi, sleppi þeir iðulega með aðvörun eða þá lítilfjörlega sekt, lægri en gjald það, sem þeir eiga að greiða konsúlnum.

Útaf þessu er alvarlega brýnt fyrir yður, herra lögreglustjóri, að hafa strangar gætur á því, hvort skipstjórar þeir, sem eiga að sýna skipsskjöl sín í lögsagnarumdæmi yðar hafi gjört sig seka í vanrækslu þeirri, er að framan greinir, og ef svo reynist, þá er hjermeð lagt fyrir yður að láta hinn brotlega greiða yður hið lögboðna gjald til konsúlsins fyrir vottorðið, og auk þess sekt í landssjóð fyrir brotið. Vilji hlutaðeigandi skipstjóri ekki greiða þetta, ber yður að láta málið ganga til dóms, og væntir stjórnarráðið þess, að þá verði beitt svo háum sektum, að samsvari tvöföldu konsúlsgjaldinu að minsta kosti.

Jafnframt því að tjá yður þetta til leiðbeiningar, skal það tekið fram, að gjaldið til konsúlsins fyrir umrætt vottorð er samkvæmt 8. gr. í tilskipun 15. apríl 1854 6 aurar af hverju netto-registertonni skipsins. Þá er þjer innheimtið gjaldið til konsúlsins, óskast upphæðin send hingað.

12

6. febr.

Auglýsing

um staðfestingu stjórnarráðsins á heilbrigðissamþykkt fyrir Keflavíkurkaupþún í Gullbringusýslu.

Samkvæmt lögum nr. 64, 10. nóvember 1905, um heilbrigðissamþyktir fyrir bæjar- og sveitarfjelög, er hjermeð staðfest eftirrituð heilbrigðissamþykkt fyrir Keflavíkurkaupþún í Gullbringusýslu.

Heilbrigðissamþykkt

fyrir kaupþúnið Keflavík í Gullbringusýslu.

I. Almenn ákvæði.

1. gr.

Heilbrigðissamþykkt þessi gildir fyrir kaupþúnið Keflavík, með þeim takmörkum sem því nú eru sett, eða síðar kunna að verða sett,

2. gr.

12
6. febr.

Hreppstjóri Keflavíkurhrepps er formaður heilbrigðisnefndarinnar; auk hans eiga sæti í nefndinni 2 af íbúum kaupsins, 1 kosinn af hreppsnefndinni og 1 kosinn af sýslunefndinni, til eins árs í senn. Formaður kveður til fundar, er honum þykir þess þurfa, eða hinir nefndarmennirnir óska þess, eða hjerads-læknir krefst þess. Nefndin skal halda fundarbók og innfæra í hana allar at- hugarir sínar og tillögur. Nefndin skiftir störfum með sjer, eftir því sem henni þykir best henta. Hjeradslæknir á heimting á að sitja á nefndarfundum, og skal formanni skylt að gjöra honum aðvart um fundarhöldin.

3. gr.

Heilbrigðisnefndin skal hafa gætur á því að fyrirmælum heilbrigðissam- þyktaðarinnar sje hlýtt, og hún sje haldin í öllum greinum. Nefndinni skal heim- ilt að láta rannsaka allt það, er samþykktin ræðir um, og þýðingu hefir fyrir heilsu manna, hvort heldur er á almannaferi eða á lóðum þeim, er einstökum mönn- um eða fjelögum tilheyra. Alt það er nefndin finnur aðfinsluvert, skal hún inn- færa í fundarbókina, og síðan skriflega skipa þeim, er í hlut á, fyrir um, hvað honum beri að gera til umbóta.

4. gr.

Ef heilbrigðisnefnd telur nauðsynlega einhverja heilbrigðisráðstöfun eða þrifnaðarbót, sem hefir í för með sjer útgjöld og er þess eðlis, að ekki er unt að heimta af neinum sjerstökum lóðar- eða húsumráðanda að kosta hana eða fram- kvæma, þá skal nefndin leggja það mál fyrir hreppsnefnd, og fara fram á, að hún leggi fje úr sveitarsjóði. Vilji hreppsnefnd ekki veita fjeð, má skjóta því máli til sýslunefndar til úrskurðar.

II. Um fráæslu og vatnsból.

5. gr.

Eldhús- og þvottaskólp og önnur óhreinindi má ekki láta síga ofan í jörð svo nærri íbúðarhúsum, að jarðvegurinn undir þeim saurgist, heldur skal því veita burtu frá húsinu í opnum eða lokuðum ræsum í sjóinn, þar sem því verður við komið. Opin ræsi skal hreinsa svo oft að ekki leggi ódaun úr þeim.

6. gr.

Engin vatnsból má leyfa, sem neyðsluvatn sje tekið úr, önnur en þau sem lokuð eru og hlaðin úr grjóti eða steinlímd, og þannig útbúin, að óhreinindi geti

12 ekki borist í þau; sje vatnið ekki leitt í lokuðum pípum heim í húsin, skal það 6. febr tekið úr lokuðum brunnum með dælu.

III. Um peningshús, hauga og forir.

7. gr.

Heilbrigðisnefnd getur bannað að hafa stórgripi og sauðfje í íbúðarhúsum manna, eða byggingum, sem áföst eru við þau.

8. gr.

Heilbrigðisnefndin skal segja fyrir um, hvar peningshús, haugstæði, haughús eða forir megi vera, og má enginn gjöra þau að nýju, nema hann hafi fengið samþykki nefndarinnar til þess og hlíti hennar fyrirmælum um frágang og tilhögun á þeim

Peningshús og haugstæði, sem eru eldri en þessi samþykkt, getur heilbrigðisnefndin heimtað að sjeu færð úr stað eða þeim breytt, ef að þeim er mikill óþrifnaður. Forir má því að eins leyfa, að þær sjeu gjörðar lagarheldar með steinlími og veggirnir 25 cm. upp úr jörð, og yfir þeim sje svo sterkur hleri að menn eða skepnur falli ekki í þær.

IV. Um salerni og sorpkistur.

9. gr.

Sjerhverju húsi skal fylgja salerni, og skal það vera með eins mörgum klefum og býli eru mörg í húsinu, en samkomuhús skulu hafa eins marga klefa eins og heilbrigðisnefnd álitur nægilega. Við þau hús, sem ekkert salerni er nú, skulu húseigendur eða umráðamenn þeirra hafa reist þau innan 2ja mánaða eftir að samþykkt þessi kemur í gildi, og skulu þau svo vel gjörð, að heilbrigðisnefnd álíti þau fullnægjandi, ella skulu hlutaðeigendur skyldir að rífa þau niður og gjöra önnur betri. Salerni skal þannig gjört að gólfíð sje steinsteyppt og hærra en jarðvegurinn í kring. Saurkagginn skal vera vatnsheldur og ná fast upp að setunni. Setuumbúnaðurinn skal vera laus og alt skal þannig útbúið að sem auðveldast sje að sótthreinsa salernið. Sje það úr steinsteypu skal kalka það innan.

10. gr.

Veitingamenn, kaupmenn og aðrir vinnuveitendur skulu skyldir að reisa salerni til afnota fyrir viðskiftamenn sína og verkamenn, og sjá um hæfilegan þrifnað á þeim, undir eftirliti heilbrigðisnefndar.

Öllum mönnum, hvort heldur eru íbúar kaupsinsins eða aðkomumenn, er **12** skylt að nota salerni til þarfinda sinna, og varðar sektum, ef út af er brugðið. 6. febr.

11. gr.

Sorpkista skal fylgja hverju húsi, og skal í hana láta alt sorp, rusl og ösku úr húsinu og flytja burt óðara en hún fyllist.

Heilbrigðisnefnd segir fyrir hvert flytja skuli innihald sorpkistanna og saurkagga úr salernum, og hefir eftirlit með að því sje hlýtt; sýnist henni það vanrækt, getur hún látið gjöra það á kostnað húsbúa. Ef hjeraðslæknirinn álitur nauðsynlegt, vegna veikinda, að strangt eftirlit sje með þessu, getur heilbrigðisnefndin ráðið sjerstakan mann til þess að hafa á hendi umsjón með hreinsun saurkagga og sorpkista eða jafnvel framkvæmd, og ákveðið honum þóknun fyrir það starf, sem hún svo innheimtir af hverjum húsráðanda í hlutfalli við mannfjölda.

V. Um fiskiver.

12. gr.

Það er skylda sjómanna og útgjörðarmanna að flytja alt slor, hausa, hryggi og annan fiskiúrgang á sjó út, ekki minna en 100 faðma frá landi, ella keyra það þangað sem heilbrigðisnefnd fyrirskipar, sje það ekki borið á tún eða í garða, eða hagnýtt á annan hátt. Aðgerðarstaðina skal hreinsa nákvæmlega í hvert skifti, sem þar hefir verið lagður fiskur.

13. gr.

Ekki má beita lóðir eða stokka þær upp á almannafæri, nema þess sje vandlega gætt, að alt það, sem brúkað er til beitingar, og beituúrgangur, sje safnað í ilát og flutt í burt jafnóðum með slorinu.

Brjóti nokkur á móti 12. og 13. grein, skal hann fyrir fyrsta brot greiða 5 krónur til sveitarsjóðs, en sje brotið endurtekið, skal hann sæta þeim sektum, sem heilbrigðissamþykkt þessi mælir fyrir. Formenn skulu skyldir að annast um greiðslu sekta fyrir brot þessi.

VI. Um matvæli.

14. gr.

Heilbrigðisnefndin skal hafa eftirlit með því að ekki sje höfð á boðstólum svikin eða skemd matyara, og skal hún láta rannsaka það, ef henni sýnist þess

12 þörf. Reynist einhver slik vara svo skemd að hún sje skaðleg heilsu manna,
6. febr. getur nefndin bannað að selja hana, að viðlögðum sektum. Kjöt af veikum skepn-
eða sjálfdaudum má ekki selja til manneldis.

VII. Um slátrun.

15. gr.

Heilbrigðisnefndin skal hafa strangt eftirlit með slátrun á sauðfje og stór-
gripum og sjá um hvort nauðsynlegs þrifnaðar sje gætt á slátursvæðinu og í
kringum það, og skulu allir, sem við slátrun fást, skyldir að hlýða fyrir mælum
hennar í þessu efni, hvaðan sem þeir kunna að vera.

16. gr.

Öllum sullum og meinum, sem og hausum af höfuðsóttarfje, skal safna í
ilát og eyðileggja á þann hátt, er lög mæla fyrir.

VIII. Um íbúðarhús og skóla.

17. gr.

Öll hús, sem notuð eru til íbúðar, skulu vera svo gjörð að unt sje að halda
þeim hreinum. Í hverju herbergi skal að minsta kosti einn gluggi vera á hjör-
um, sje ekki annar útbúnaður til loftræsingar er heilbrigðisnefnd álitur nægja.

Ef íbúðarhús er svo illa gjört, hrörlegt eða þröngt að nefndin álitur hættu-
legt að búa í því, getur hún bannað það.

Kjallara undir húsum má ekki nota til íbúðar, nema með sjerstöku sam-
þykki heilbrigðisnefndar.

18. gr.

Heilbrigðisnefndin skal skoða öll skólahús og kenslustofur, hvort heldur
eru opinber eign eða einstakra manna, að minsta kosti tvisvar á ári, í byrjun
skólaársins og á því miðju.

19. gr.

Hver kenslustofa skal vera svo stór að 25 cub.m. komi á hvern nemanda
að minsta kosti. Í kenslustofunum skal á hverjum degi þurka öll borð og
bekki með votum klút áður en kenslan byrjar, og þvo gólfid en sópa það aldrei.

Hiti í kenslustofunum fari aldrei fram úr 16° og ekki undir 12° á R. og nægilegur raki sje í loftinu. **12**
6. febr.

20. gr.

Salerni skólanna skulu vera vönduð, úr hefluðum og plægðum við og máluð eða oliuborin. Einnig svo mörg sem heilbrigðisnefnd ákveður.

21. gr.

Heilbrigðisnefnd getur heimtað, að í kenslustofum og anddyrum skóla sju hrákadallar, og skal hreinsa þá daglega.

IX. Um næma sjúkdóma.

22. gr.

Þá er lögskipuðnm vörnum er haldið uppi gegn næmum sjúkdómum, skal heilbrigðisnefnd aðstoða hjeraðslæknirinn við sóttvörnina.

Ef upp kemur alvarlega næmur sjúkdómur á því svæði sem samþykkin nær yfir, eða í nálægum sveitum, þá er heilbrigðisnefnd heimilt, í samráði við hjeraðslækni, að setja um stundarsakir strangari fyrirmæli en í samþykkt þessari felast, um hreinlæti utan húss og innan, burtflutning á óhreinindum og fleira þessháttar.

X. Um kirkjugarða.

23. gr.

Heilbrigðisnefnd skal hafa eftirlit með kirkjugarðinum. Ekkert vatnsból má vera nær kirkjugarðinum en 150 metra.

Grafir skulu vera svo djúpar að minst 1,5 metra lag sje ofan á kistu.

XI. Um sektir og fleira.

24. gr.

Heilbrigðisnefndin skal fá allan útlagðan kostnað greiddan úr sveitarsjóði eftir gefnum reikningum. Rísi ágreiningur milli heilbrigðisnefndar og hreppsnefndar útaf reikningum þessum, skal sýslunefnd skera úr málinu, en skylt skal hreppsnefnd að greiða fjeð um stund.

12

6. febr.

25. gr.

Ef menn brjóta samþykkt þessa eða vanrækja að framkvæma á settum tíma nokkra þá fyrirskipun, er heilbrigðisnefnd setur samkvæmt henni, þá varðar það alt að 200 kr. sekt, er renni í sveitarsjóð.

Ef heilbrigðisnefnd kys heldur að láta vinna verk það, er vanrækt hefir verið, þá er henni það heimilt á kostnað þess, er verkið átti að vinna, og skal þá greiða kostnaðinn til bráðabirgða úr sveitarsjóði, en síðar taka hann lögtaki hjá þeim, sem sekur er.

Samþykkt þessi öðlast gildi 1. apríl 1913.

Þetta er hjermeð gjört heyrum kunnugt.

Í stjórnarráði Íslands, 6. febrúar 1913.

H. Hafstein.

Eggert Briem.

13

12. febr.

Gjaldskrá

um vatnsskatt í Hafnarfirði.

1. gr.

Af öllum íveruhúsum, samkomuhúsum og sölubúðum á vatnsveitusvæðinu, er bæjarstjórn ákveður fyrir 1 ár í senn, sem virt eru til húsaskatts, skal greiða í vatnsskatt árlega 2⁰/₁₀₀ af virðingarverði þeirra, en af húsaskattsvirðingarverði annara húsa 1⁰/₁₀₀.

Auk þess greiðir húseigandi hver 75 auru fyrir hvern mann, er í húsi hans býr, og miðast gjald þetta við manntal, er fram fer árlega um áramót.

2. gr.

Af húsum þeim, er vatn nota til annars en venjulegra þarfa, vegna atvinnu, sem í þeim er rekin, greiðist aukagjald 1⁰/₁₀₀ af virðingarverðinu; ennfremur greiði hver húseigandi, er vatnssalerni hefir, fyrir hvert þeirra 6 kr. árlega,